

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMO (antroji išplėstinė kolegija) SPRENDIMAS
2005 m. sausio 18 d.*

Byloje T-93/02

Confédération nationale du Crédit mutuel, įsteigta Paryžiuje (Prancūzija),
atstovaujama advokatų A. Carnelutti ir J.-P. Gunther

ieškovė,

palaikoma

Prancūzijos Respublikos, atstovaujamos G. de Bergues ir F. Million, nurodžiusios
adresą dokumentams įteikti Liuksemburge,

įstojusios į bylą šalies,

prieš

Europos Bendrijų Komisiją, atstovaujamą G. Rozet, nurodžiusią adresą doku-
mentams įteikti Liuksemburge,

atsakovę,

* Proceso kalba: prancūzų.

dėl prašymo panaikinti 2002 m. sausio 15 d. Komisijos sprendimą 2003/216/EB dėl Prancūzijos Respublikos suteiktos valstybės pagalbos *Crédit mutuel* (OL L 88, 2003, p. 39), kompensacijos perviršiaus, sumokėto už santaupų surinkimo ir valdymo išlaidas *Livret bleu* sistemoje, forma,

EUROPOS BENDRIJŲ PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS
(antroji išplėstinė kolegija),

kurį sudaro pirmininkas J. Pirrung, teisėjai V. Tiili, A. W. H. Meij, M. Vilaras ir N. J. Forwood,

posėdžio sekretorius J. Palacio González, vyriausiasis administratorius,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį ir įvykus 2004 m. birželio 8 d. posėdžiui,

priima šį

Sprendimą

Bylos aplinkybės

1 Šiuo ieškiniu *Confédération nationale du Crédit mutuel* Pirmosios instancijos teismo prašo panaikinti 2002 m. sausio 15 d. Komisijos sprendimą 2003/216/EB dėl Prancūzijos Respublikos suteiktos valstybės pagalbos *Crédit mutuel* (OL L 88, 2003, p. 39, toliau – skundžiamas sprendimas).

Crédit mutuel

- 2 *Crédit mutuel* yra necentralizuota bankų grupė, sudaryta iš vietinių *Crédit mutuel* kasų tinklo, turinčių kooperatinių bendrovių statusą. Kiekviena vietinė *Crédit mutuel* kasa turi priklausyti regioninei federacijai, o kiekviena federacija pagal *Code monétaire et financier française* (Prancūzijos monetarinis ir finansinis kodeksas) L511–30 straipsnį turi priklausyti centrinei tinklo institucijai *Confédération nationale du Crédit Mutuel*. Ši institucija, ieškovė šioje byloje, turi ne pelno siekiančios asociacijos statusą.

- 3 *Crédit mutuel* vietinių kasų, kurių kiekviena gali turėti vieną ar keletą banko langelių, sumažėjo nuo 2031 1991 m. iki 1820 2001 metais. Skundžiamo sprendimo priėmimo momentu šios kasos turėjo apie 5,7 milijonus narių. 1999–2001 m. *Crédit mutuel* buvo penktas Prancūzijos bankas pagal indėlius ir trečias pagal kasų skaičių.

Livret bleu

- 4 *Livret bleu*, sukurtas 1975 m. gruodžio 27 d. įstatymu 75-1242, nustatančiu 1975 m. finansus koreguojantį įstatymą (1975 m. gruodžio 28 d. JORF, p. 13435), yra plačiajai visuomenei skirtas reglamentuojamas taupymo produktas, kurio išimtinės platinimo teises viešosios institucijos suteikė *Crédit mutuel*.

- 5 Palūkanų norma, kurią *Crédit mutuel* suteikia *Livret bleu* indėliams, yra nustatyta valstybės. Neto palūkanų norma, sumokėta indėlininkams, atitinka nustatytą *Livret*

A (platinamą *Caisses d'épargneir La Poste*), kuris yra pagrindinis reglamentuojamo indėlio konkuruojantis produktas. Skundžiamo sprendimo priėmimo metu šios palūkanos buvo 3% per metus. Sąskaitos indėlio suma negali viršyti *Livret A* nustatytos ribos, kuri privatiems klientams nuo 1991 m. buvo 100 000 Prancūzijos frankų (FRF) (15 245 eurai), o nuo 2002 m. sausio 1 d. yra 15 300 eurų.

- 6 Palūkanų už *Livret bleu* indėlius apmokestinimui taikoma išimtis iš santaupų apmokestinimui taikomų bendrųjų taisyklių. Palūkanų už indėlius, kurių debitorius įsikūręs Prancūzijoje, atveju bendri mokesčių teisės aktai leidžia fiziniams asmenims pasirinkti vietoje pajamų mokesčio mokėti mokestį prie pajamų šaltinio, tačiau tokio pasirinkimo teisė nėra numatyta *Livret bleu* palūkanų, kurioms visais atvejais yra taikomas mokestis prie pajamų šaltinio, atžvilgiu. Jis skaičiuojamas tik nuo trečdaliao palūkanų sumos.
- 7 *Livret bleu* surinktos lėšos, kurių suma 1990–2000 m. svyravo tarp 80 ir 100 milijardų FRE, buvo naudojamos įvairiems tikslams. Iš pradžių *Crédit mutuel* turėjo 50% lėšų (1983 m. padidinta iki 65%) skirti bendrų interesų lėšoms (toliau – BIL), visų pirma finansuoti vietos institucijas ir valstybės ar jos viešųjų institucijų vertybinių popierių pasirašymą. Likusia suma bankas disponavo laisvai.
- 8 Nuo 1991 m. rugsėjo 27 d. nutarimo (JORF 1991 m. lapkričio 26 d., p. 15383) priėmimo vis didesnė santaupų dalis buvo skiriama visuomeninio aprūpinimo būstu finansavimui, konkrečiai, išteklius sukauptiant *Caisse des Dépôts et Consignations* (toliau – CDC), kuri jai visuomeninio aprūpinimo būstu finansavimui skirtas lėšas skolina apgyvendinimą už mažą nuomą valdančioms įmonėms, kaip tai daro *Caisses d'épargne* ir *La Poste* su *Livret A* lėšomis. Nuo 1991 m. rugsėjo 27 d. nutarimo visos

naujai surinktos *Livret bleu* lėšos yra skiriamos visuomeniniam aprūpinimui būstu finansuoti, o 1990 m. gruodžio 31 d. sukauptos santaupos turėjo būti palaipsniui pervestos į CDC kasmetinėmis 10 % dalimis iki 2000 metų. Šiandien visos santaupos sukauptos CDC.

- 9 Nuo 1991 m. CDC moka *Crédit mutuel* tik atlyginimą už sukauptas santaupas, atitinkantį viešųjų institucijų indėlininkams nustatytą bendrąją palūkanų normą bei 1,3 % nuo santaupų dydžio tarpininkavimo komisinius (toliau – surinkimo komisiniai).

- 10 Per skundžiamame sprendime ištirtą laikotarpį gali būti išskirti trys *Livret bleu* santaupų panaudojimo atvejai:
 - nuo 1991 m. CDC sukauptos santaupos (skirtos visuomeniniam aprūpinimui būstu finansuoti; nuo šių santaupos santaupų mokami surinkimo komisiniai),

 - kitos, nei minėtos, BIL (daugiausia skirtos ilgalaikėms paskoloms viešosioms organizacijoms, toliau – kitos BIL),

 - laisvo naudojimo lėšos.

Tačiau dvi pastarosios panaudojimo kategorijos per šį laikotarpį turėjo palaipsniui išnykti.

- 11 *Livret bleu* turėjo didelę reikšmę *Crédit mutuel*. Tačiau kiekybiškai jo sąlyginė svarba iki 2002 m. sumažėjo. *Livret bleu* dalis *Crédit mutuel* indėliuose, kuri 1975 m. buvo 70 %, o 1985 m. – apie 60 %, nuo 1997 m. sudarė mažiau nei 25 %.

Administracinė procedūra

- 12 1991 m. sausio 25 d. Komisija gavo skundą dėl Prancūzijos Respublikos suteiktos pagalbos *Crédit mutuel*, susijusios su *Livret bleu*. 1998 m. vasario 6 d. laišku Komisija informavo Prancūzijos institucijas apie savo sprendimą pradėti EB 88 straipsnio 2 dalyje numatytą tyrimo procedūrą (OL C 146, p. 6).
- 13 1998 m. birželio 18 d. *Crédit mutuel* laišku kreipėsi į Komisiją, pateikdama motyvus dėl priemonių, kurioms taikoma pradedama procedūra, nelaikymo valstybės pagalba, kartu su *Livret bleu* analitine apskaitos medžiaga. Keletas suinteresuotų šalių, įskaitant ir skundą padavusius asmenis, pateikė Komisijai savo pastabas.
- 14 Pagal *Crédit mutuel* pateiktą medžiagą, Komisija nusprendė atlikti *Livret bleu* analitinės apskaitos auditą. Tam ji pasamdė konsultantą, kurio galutinė ataskaita 2000 m. sausio 10 d. buvo pateikta išnagrinėti Prancūzijos institucijoms ir *Crédit mutuel*. 2000 m. gegužės mėn. ieškovė įgaliojo kitą konsultantą peržiūrėti *Crédit mutuel* analitinės apskaitos metodiką ir sudaryti *Livret bleu* pelno (nuostolio) ataskaitą. 2000 m. rugsėjo mėn. pateikęs detalią ataskaitą, šis darbas buvo baigtas. 2001 m. balandžio mėn. Komisija pratęsė sutartį su savo konsultantu, kad jis nustatytų skirtumus tarp dviejų apskaitos tyrimų ir nustatytų duomenų ar

metodologijos pakeitimus, kurie prireikus galėtų būti teisėtai palikti ir integruoti į prieš tai jo atliktą tyrimą. Galutinė konsultanto ataskaita Prancūzijos institucijoms buvo pateikta 2001 m. liepos 23 dieną. *Crédit mutuel* ir jos konsultantas pranešė apie savo nesutikimą su galutinėmis Komisijos konsultanto išvadomis.

Skundžiamas sprendimas

- 15 2002 m. sausio 15 d. Komisija priėmė skundžiamą sprendimą.
- 16 Susumavusi administracinės procedūros metu gautus faktus ir pastabas, Komisija skundžiamo sprendimo V skyrių paskyrė *Crédit mutuel* suteiktą kompensavimo priemonių įvertinimui. Šiame skyriuje yra penki skirsniai.
- 17 Skundžiamo sprendimo V.1 skirsnio, skirto „Konkurencijos iškraipymui ir poveikiui prekybai tarp valstybių narių“ 92 konstatuojamoje dalyje daroma išvada:

„*Crédit mutuel* suteikta potenciali pagalba, atsižvelgiant į jos kaip pagalbos veiklai pobūdį, taip pat Europos bankų sektoriaus ekonominę situaciją, specifinius bankų sektoriaus mokumo suvaržymus, įsigaliojus *Livret bleu* paveikė prekybą ir turėjo vis didesnę poveikį konkurencijos iškraipymui finansų sektoriuje. Iš to darytina išvada, kad potenciali pagalba ją suteikiant 1975 m. buvo nauja pagalba.“

- 18 Skundžiamo sprendimo V.2 skirsnyje išnagrinėjusi „valstybės išteklių apibrėžimą“, Komisija 100 konstatuojamoje dalyje, kuri apima V.3 skirsnį „Konkurencinis pranašumas“, teigia:

„Jei teikiant viešąsias paslaugas *Crédit mutuel* gauta kompensacija CDC sumokėtų komisinių už surinkimą forma viršija šių viešųjų paslaugų grynąsias išlaidas (įvertinant visą pelną ir išlaidas, susijusias su šių paslaugų teikimu), *Crédit mutuel* turi konkurencinį pranašumą prieš kitus bankus, nes gauna papildomus išteklius, kurie yra nesuteikiami kitiems bankams.“

- 19 Skundžiamo sprendimo 101 konstatuojamoje dalyje, V.4 skirsnyje, skirtame „valstybės pagalbos sumos įvertinimui“, Komisija apibrėžia savo požiūrį į pagalbos sumos nustatymą:

„Kadangi Prancūzijos institucijos teigia, jog *Livret bleu* sistema yra susijusi su bendros ekonominės svarbos paslauga, Komisija turi susikcentruoti ties pajamų ir išlaidų, susijusių su šios paslaugos teikimu, balansu, kad nustatytų pateisinamą valstybės sumokėtos kompensacijos lygį.“

- 20 Po skirtingų apskaitos ekspertizių, Komisija padarė tokią išvadą, susijusią su *Livret bleu* pelno (nuostolio) ataskaitos rezultatais:

— sukauptų CDC santaupų valdymas buvo nuostolingas per paskutinį praėjusio šimtmečio dešimtmetį, bet tapo pelningas 1998 m.,

- kitų BIL valdymas per paskutinį praėjusio šimtmečio dešimtmetį davė metinį pelną nuo 59 iki 957 milijonų FRF,
- laisvo naudojimo lėšų valdymas buvo nuostolingas.

21 Rezultatai, esantys skundžiamo sprendimo 179 konstatuojamoje dalyje, apibendrinti šioje lentelėje (milijonais FRF):

Metai	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	Viso
Sukauptos santaupos	<...> ¹	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	- 399
(Kitos) BIL	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	2 592
Laisvo naudojimo lėšos	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	-1 119
Bendra marža prieš mokesčius	1 096	505	301	- 471	- 135	- 87	- 156	20	1 074

22 Dėl bendro pajamų ir išlaidų balanso sudarymo, susijusio su bendros ekonominės svarbos paslaugos teikimu *Livret bleu* sistemoje, Komisija teigia:

„109) Bet kuriuo atveju reikia atsižvelgti ir į pajamas iš (kitų) BIL, nes jos yra valstybės nustatytų įsipareigojimų pagal *Livret bleu* sistemą sudėtinė dalis.

1 — Nerodomi konfidencialūs duomenys.

Be to, reikia pažymėti, kad absurdiška neatsižvelgti į kai kurias pelningas lėšas: valstybė turėtų kompensuoti tam tikrų lėšų nuostolius, net jei *Livret bleu* sistemoje iš kitų lėšų buvo gauta užtekinai pelno, į kurį neatsižvelgiama.

110) Situacija su laisvo naudojimo lėšomis, kai tiriamuoju laikotarpiu buvo užfiksuotas apie 1 (milijardo RFR) nuostolis, nėra tokia aiški. Jos daro įtaką valstybės biudžetui, nes jei nebūtų šio lėšų panaudojimo, egzistuočių pusiausvyra ir todėl reikėtų sumažinti surinkimo komisinius. Tačiau Komisija nustatė, kad laisvo naudojimo lėšų grynosios išlaidos yra įtrauktinos.“

23 Skundžiamo sprendimo 180 konstatuojamoje dalyje dėl galutinio įvertinimo Komisija nurodo:

„Tiek, kiek iš *Livret bleu* gauta apskaityta ekonominės naudos suma (surikimo komisiniai, (kitų) BIL valdymo pelnas, pelnas iš lėšų valdymo savo nuožiūra, t. y. iš laisvo naudojimo lėšų) viršija *Crédit mutuel* surinkimo ir lėšų valdymo išlaidas, viešųjų išteklių pervedimas yra valstybės pagalba.“

24 Todėl Komisija mano, kad pagalbos, susidariusios nuo 1991 m. iki 1998 m., suma atitinka 21 punkte lentelėje nurodytą bendrą sumą, tai yra 1 074 milijonus RFR.

25 V.5 skirsnyje, išnagrinėjusi pagalbos *Crédit mutuel* suderinamumą su sutartimi, skundžiamo sprendimo VI skyriuje Komisija daro išvadą:

„202) *Crédit mutuel* teisės suteikimas platinti *Livret bleu* yra valstybės pagalba (EB) 87 straipsnio 1 dalies prasme. Šiai pagalbai negali būti taikoma nei viena iš (EB) 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytų išimčių.

203) (EB) 86 straipsnio 2 dalyje numatyta išimtis gali būti taikoma tik iš dalies, nes, kaip rodo Komisijos iniciatyva atliktas auditas, per šį laikotarpį suteikta kompensacija nėra griežtai apribota su bendros ekonominės svarbos paslauga susijusiu išlaidų perviršiumi, į kurį galima atsižvelgti. Kadangi yra tik vienintelė galima išimtis, leidžianti šioms priemonėms netaikyti konkurencijos taisyklėse, visų pirma (EB) 87 straipsnio 1 dalies draudimo, numatytų pareigų, darytina išvada, kad *Crédit mutuel* valstybės suteikta išteklių dalis, viršijanti *Livret bleu* valdymo ir surinkimo grynąsias išlaidas, atsižvelgiant į normalią pelningumo maržą, yra viešosios paslaugos išlaidų kompensavimo perviršis ir todėl yra su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba.“

26 Skundžiamo sprendimo 1 straipsnis nustato:

„1. Prancūzijos *Crédit mutuel* taikytos priemonės, surenkant ir valdant santaupas pagal *Livret bleu* sistemą, apima su bendrąja rinka nesuderinamą valstybės pagalbą.

2. Šiai pagalbai negali būti taikomos jokios išimtys, numatytos (EB) 87 straipsnio 2 ir 3 dalyse. Jai iš dalies gali būti taikoma išimtis, numatyta (EB) 86 straipsnio 2 dalyje, tiek, kiek ji būtina įgyvendinant valstybės *Crédit mutuel* skirtą bendros ekonominės

svarbos tikslą. Pagalba, viršijanti *Livret bleu* surinkimo ir valdymo išlaidas, negali būti laikoma suderinama su bendruoju interesu.“

27 Pagal skundžiamo sprendimo 2 straipsnio 1 dalį „Prancūzija turi išieškoti iš *Crédit mutuel* nesuderinamą su bendrąja rinka pagalbą, kuri jai buvo skirta nuo 1991 m. sausio 1 dienos.“ Šioje sprendimo dalyje taip pat yra nurodyta, kaip nustatomas pagalbos sumos, kurią Prancūzija turi išieškoti, dydis.

28 2 straipsnio 2–5 dalys nustato:

„2. Prancūzija turi pakoreguoti (CDC) *Crédit mutuel* sumokėtų komisinių už *Livret bleu* santaupas normą, kad ateityje būtų išvengta valdymo ir surinkimo išlaidas, į kurias gali būti atsižvelgiama, viršijančios pagalbos.

3. Kompetentingos Prancūzijos institucijos turi pareikalauti, kad *Crédit mutuel* parengtų ir paskelbtų atskirą *Livret bleu* ataskaitą.

4. Prancūzijos institucijos siunčia Komisijai metinę banko ataskaitą ir trejų metų *Livret bleu* ataskaitą.

5. Komisija gali atlikti visus, jos manymu, būtinus patikrinimus, kontroliuodama, kad pagalba *Crédit mutuel* būtų griežtai proporcinga jai priskirtam bendros ekonominės svarbos tikslui. Jei ji nusprendžia, kad tai būtina, gali įgalioti konsultantus audituoti analitinę *Livret bleu* apskaitą.“

Procedūra ir šalių reikalavimai

- 29 2002 m. kovo 28 d. Pirmosios instancijos teismo kanceliarijai ieškovė pateikė šį ieškinį.
- 30 2002 m. rugsėjo 11 d. nutartimi Prancūzijos Respublikai buvo leista įstoti į bylą palaikant ieškovės reikalavimus.
- 31 Susipažinęs su teisėjo pranešėjo pranešimu, Pirmosios instancijos teismas (antroji išplėstinė kolegija) nusprendė pradėti žodinę proceso dalį, ir taikydamas proceso organizavimo priemones pagal savo Procedūros reglamento 64 straipsnį paprašė šalių pateikti tam tikrus dokumentus ir pateikė raštu klausimus. Šalys per nurodytą laiką pateikė savo atsakymus ir dokumentus.
- 32 2004 m. birželio 8 d. posėdyje buvo išklaustytos šalių nuomonės žodžiu ir atsakymai į Pirmosios instancijos teismo žodžiu pateiktus klausimus. Jos buvo paprašytos atsakyti raštu į du papildomus klausimus; tai jos padarė per nurodytą terminą. 2004 m. liepos 14 d. žodinė proceso dalis buvo baigta.
- 33 Ieškovė Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą,

— arba panaikinti jo 2 punktą tiek, kiek jame nurodoma grąžinti nurodytą pagalbą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

34 Prancūzijos Respublika, į bylą įstojusi šalis, Pirmosios instancijos teismo prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas.

35 Komisija Pirmosios instancijos teismo prašo:

— atmesti ieškinį,

— priteisti iš ieškovės bylinėjimosi išlaidas.

Dėl teisės

Pirminės pastabos

36 Pagrįsdama savo reikalavimus dėl panaikinimo, ieškovė pateikė septynis teisinius pagrindus. Pirmuoju pagrindu dėl EB 87 straipsnio 1 dalies pažeidimo ji teigia, kad priemonės, numatytos skundžiamame sprendime, negali būti laikomos pagalba. Antruoju, trečiuoju ir ketvirtuoju papildomais pagrindais įrodinėjama, kad net jei tai

yra pagalba, ji negali būti laikoma egzistuojančia pagalba. Penktuoju, taip pat papildomu pagrindu, ieškovė tvirtina, kad nurodydama grąžinti tariamą pagalbą Komisija pažeidė 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, p. 1), 14 straipsnio nuostatas. Šeštuoju pagrindu ieškovė teigia, kad Komisija pažeidė jos procesines teises ir gero administravimo principą. Septintasis pagrindas yra dėl EB 253 straipsnio pažeidimo.

- 37 Apskritai iš šalių pagrindų yra aišku, kad svarbiausias klausimas šioje byloje yra pagalbos kaip valstybinės priemonės, suteikiančios *Crédit mutuel* pranašumą, apibrėžimas skundžiamame sprendime. Tačiau reikia patikrinti, ar šiuo atveju skundžiamas sprendimas gana aiškiai nurodo nesuderinamas su sutartimi pagalbos priemonės ir naudą.

Dėl skundžiamo sprendimo motyvavimo, susijusio su pagalbos apibrėžimu

Šalių motyvai

- 38 Ieškovės prieštaravimai, susiję su pagalbos nustatymu, yra pateikti visų pirma septintojo teisinio pagrindo dėl pareigos motyvuoti pažeidimo trečiojoje, ketvirtojoje ir penktojoje dalyse. Be to, pirmajame ir ketvirtajame teisiniuose pagrinduose ieškovė pateikia argumentus, kuriais siekiama parodyti, kad skundžiamas sprendimas, kiek jis susijęs su įvairiais pagalbos sąvokos aspektais, yra nepakankamai ir prieštaringai motyvuotas. Atsakydama į ieškovės pirmajame, ketvirtajame ir septintajame teisiniuose pagrinduose esančius argumentus, Komisija pateikia savo pagrindimą dėl pagalbos apibrėžimo.

39 Iš esmės šalių motyvai yra susiję su trimis ginčijamos pagalbos apibrėžimo aspektais:

- priemonės, galinčios suteikti pranašumą *Crédit mutuel*, apibrėžimu,

- valstybės išteklių, kurių pagrindu yra suteikiamas aptariamas pranašumas, apibrėžimu,

- *Livret bleu* sistemos pripažinimu nauja pagalba nuo 1975 metų.

— Dėl suteikiančios pranašumą priemonės apibrėžimo

40 Pirmojo teisinio pagrindo pirmojoje dalyje ieškovė teigia, kad priemonių, kurios, Komisijos teigimu, suteikė pranašumą *Crédit mutuel*, apibrėžimo klausimu skundžiamas sprendimas yra dviprasmiškas ir prieštaringas.

41 Pirmiausia ieškovė teigia, kad skundžiamame sprendime Komisija nenurodė jokio pranašumo, kuris galėtų būti laikomas valstybės pagalba ir lengvai kiekybiškai įvertintas.

- 42 Ji teigia, kad vienintelis Komisijos nustatytas dalykas, galintis „būti susijęs su pagalba“ (bet pats nesantis pagalba), yra surinkimo komisiniai. Tačiau, ieškovės nuomone, Komisija numanomai nusprendė, kad pranašumas atsirado ir dėl kitų *Livret bleu* produktų, nes nustatydamą, ar *Crédit mutuel* gautas atlyginimas platinant *Livret bleu* yra tinkamas, ji pritaikė „visapusišką metodą“, pagal kurį buvo atsižvelgta į visas *Crédit mutuel* iš *Livret bleu* gautas pajamas ir visas šio produkto platinimo išlaidas. Ji teigia, kad skundžiamas sprendimas šiuo klausimu nėra visiškai aiškus.
- 43 Ieškovė kritikuoja Komisijos pagrindimą, pirma, dėl dalinio atleidimo nuo mokesčių nustatymo ir išimtinio *Livret bleu* platinimo, antra, dėl atsižvelgimo į *Livret bleu* lėšas ir, trečia, dėl surinkimo komisinių įvertinimo.
- 44 Dėl dalinio atleidimo nuo mokesčių ir išimtinumo ieškovė visų pirma pažymi, kad Komisija, nepaisant to, jog atsisakė visų tvirtinimų dėl galimo *Livret bleu* „pigios prekės efekto“, ir toliau užuominomis teigia, kad dėl neapmokestinimo ir aplinkybės, kad jis platinamas tik vienintelėje kredito įstaigoje, *Livret bleu* suteikė ypatingą pranašumą *Crédit mutuel*. Dublike ieškovė teigia, kad skundžiamame sprendime niekas neįrodo, jog suteiktas išimtinumas buvo pranašumas. Jos teigimu, tai yra aiškus pareigos motyvuoti pažeidimas, kurį turi, jei reikia, nustatyti teismas.
- 45 Antra, dėl *Livret bleu* lėšų ieškovė teigia, kad skundžiamame sprendime aiškiai trūksta pagrindimo dėl to, ar kitų BIL pajamos gali būti laikomos pranašumu. Jos teigimu, vien tik aplinkybė, kad atliekant šias operacijas buvo naudojamos *Livret bleu* sistemos sukauptos lėšos, jokių būdu neleidžia daryti išvados, kad *Crédit mutuel* turėjo palankesnes sąlygas, nei atlikdama operacijas normaliomis rinkos sąlygomis.

- 46 Trečia, ieškovė mano, kad juo labiau negalima surinkimo komisinių laikyti ne rinkos sąlygomis suteikta ekonomine nauda. Ji mano, kad Komisija neteisingai įvertino šių komisinių pobūdį. Be to, ieškovė tvirtina, kad skaitant skundžiamą sprendimą neaišku, ar Komisijos nustatytą pagalbą sudaro visi surinkimo komisiniai, ar tik jų dalis. Jei dalis, neaišku kokia.
- 47 Dublike ieškovė priduria, kad „visapusiško metodo“ taikymas skundžiamame sprendime yra aiškiai prieštaringas ir dėl to gaunamos nesuderinamos išvados. Ji nurodo, kad keletoje skundžiamo sprendimo vietų tik surinkimo komisiniai yra laikomi potencialia pagalba, tuo tarpu kitos lėšos (kitos BIL ir laisvo naudojimo lėšos) yra įvertintos tik apskaičiuojant grynąsias sistemos išlaidas. Ji neneigia, kad surinkimo komisiniai galėtų būti laikomi pagalba, jei jie viršytų *Livret bleu* valdymo išlaidas ir jei visos kitos EB 87 straipsnio taikymo sąlygos būtų tenkinamos, nes būtų kompensuojama atlygintina veikla, kuri neturi būti kompensuojama. Tačiau Komisija, ieškovės teigimu, nusprendė, kad pagalbos suma atitinka ne surinktus komisinius, bet *Crédit mutuel* veiklos, susijusios su *Livret bleu*, (teigiamą) balansą. Taigi Komisija įtraukė į pagalbos sumą visą *Crédit mutuel* pelną, įskaitant ir pelną, gautą iš kitų BIL. Ieškovė teigia, kad šis prieštaravimas neleidžia suprasti, iš ko sudaryta Komisijos nustatyta pagalba ir jo vieno užtenka, kad būtų panaikintas skundžiamas sprendimas.
- 48 Pagaliau ieškovė klaidingais laiko skaičius, Komisijos gautus nustatant *Crédit mutuel* valstybei grąžintinas sumas. Ji teigia, kad išnagrinėjus *Livret bleu* 1991–1998 m. pelno (nuostolio) ataskaitą, iš skundžiamo sprendimo yra aišku, kad tik pirmus trejus metus buvo gaunamas pelnas, kuris 1991 m. sudarė 1 096 milijonus FRF, 1992 m. – 505 milijonus FRF ir 1993 m. – 301 milijoną FRF. Jos teigimu, šis pelnas susidarė ne dėl surinkimo komisinių, iš kurių tais pačiais metais atitinkamai buvo gauta 8,62 ir 113 milijonų FRF pajamų, o dėl kitų produktų. Tačiau 1994–1997 m. buvo užregistruotas veiklos deficitas, nors surinkimo komisinių dalis *Livret bleu* produktuose nenustojė augti. Ieškovė teigia, kad surinkimo komisiniai negalėjo

prisidėti prie pirmų trejų metų pelno ir, kad jie nesumažino ketverių vėlesnių metų deficito. Ieškovės teigimu, net jei tokiomis aplinkybėmis atsižvelgiant į pirmų trejų metų teigiamus rezultatus buvo galima neimti surinkimo komisinių tais metais, dėl to neturi būti pateisinamas sumų, gerokai viršijančių surinkimo komisinių ir valdymo sumas tais metais, kai buvo gautas grynas pelnas, grąžinimas valstybei už apibendrintą ilgą laikotarpį.

- 49 Komisijos nuomone, skundžiamas sprendimas nėra dviprasmiškas. Pagrįsdama šį teiginį, ji vėl remiasi skundžiamo sprendimo 203 konstatuojamąja dalimi (žr. 25 punktą) ir jo rezoliucinės dalies 1 straipsnio 1 dalimi (žr. 26 punktą).
- 50 Atsakydama į Pirmosios instancijos teismo klausimus, Komisija patvirtino, kad surinkimo komisinių mokėjimas yra vienintelė priemonė, kuri pagal skundžiamą sprendimą sudarė valstybės pagalbą *Crédit mutuel*. Jos teigimu, tai yra aišku iš 14, 28, 30, 66, 98, 167 ir 168 konstatuojamųjų dalių ir ypač iš skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 straipsnio 2 dalies.
- 51 Kartu Komisija teigia, kad skundžiamas sprendimas atleidimo nuo mokesčių ar išimtinės *Livret bleu* platinimo teisės nelaiko pranašumu. Jos teigimu, iš skundžiamo sprendimo aišku, kad mokesčių sumažinimas, apimantis valstybės lėšų mobilizaciją, yra tiesiogiai naudingas individualiems klientams, o ne bankui.
- 52 Dėl *Livret bleu* lėšų Komisija teigia, kad neteisinga manyti, jog skundžiamame sprendime *Livret bleu* normalios valdymo pajamos („nauda“) laikomos su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba. Jos nuomone, toks kaltinimas atsiranda supainiojus dvi sąvokas: konkurencinio pranašumo, atsirandančio, kai bendros

ekonominės svarbos tikslo grynujų išlaidų perviršis yra finansuojamas valstybės lėšomis, ir ekonominės naudos, į kurią atsižvelgiama (kaip atsižvelgiama ir į esamus įsipareigojimus bei išlaidas) apskaičiuojant šio tikslo įgyvendinimo grynąsias išlaidas. Komisija mano, kad skundžiamo sprendimo 100 konstatuojamoji dalis (cituojama šio sprendimo 18 punkte) nedviprasmiškai paaiškina konkurencinio pranašumo sąvoką. Posėdyje Komisija, atsakydama į Pirmosios instancijos teismo klausimą, paaiškino, kad kai kurios skundžiamo sprendimo vietos, minėtos pranašumo sąvoką *Livret bleu* išteklių išlaidų kontekste, nurodytos skyriuje, skirtame veiklos balanso sudarymui, ir išimtinai taikomos minėtai antrajai sąvokai.

- 53 Dėl ieškovės dublike išdėstytų motyvų Komisija teigia, kad jame yra pateikiami iš esmės kiti reikalavimai nei pradiname ieškinyje. Ji teigia, kad ieškovė klaidingai supranta skundžiamo sprendimo 1 straipsnyje esančią pagalbos sąvoką ir neatsižvelgia į tai, kad analitinės apskaitos darbai leido sudaryti ne tik išlaidų, susijusių su *Crédit mutuel* nustatyto bendros ekonominės svarbos tikslo įgyvendinimu, balansą, bet ir visų išteklių (pajamų iš komercinės veiklos ir valstybės išteklių), gautų įgyvendinant šį tikslą, balansą. Komisija primena, kad šio balanso saldo sudaro „*Crédit mutuel* valstybės suteikta išteklių dalis, viršijanti *Livret bleu* valdymo ir surinkimo grynąsias išlaidas, atsižvelgiant į normalią pelningumo maržą“.

- 54 Galiausiai Komisija teigia, kad 1 074 milijonų FRF sumą, minimą skundžiamo sprendimo 178 konstatuojamojoje dalyje ir 2 straipsnio 1 dalyje, iš esmės sudaro 1991–1998 m. laikotarpiu gautų viešųjų išteklių suma, viršijanti *Livret bleu* surinkimo ir valdymo išlaidas.

— Dėl valstybės išteklių apibrėžimo

- 55 Ieškovė mano, kad Komisija nepakankamai motyvavo, kodėl kai kuriuos *Livret bleu* sistemos elementus laiko valstybės ištekliais.
- 56 Pirma, dėl dalinio atleidimo nuo mokesčių nebuvo pateikta jokių motyvų dėl to, kad *Livret bleu* sistema siekiama apmokestinti asmenis, kurie kitais atvejais nemoka mokesčių. Ieškovė primena, jog skundžiamas sprendimas nustatė, kad tik klientai turėję naudą iš šios lengvatos.
- 57 Antra, iš skundžiamo sprendimo motyvų nėra aišku, ar kitų BIL pajamos yra laikomos valstybės ištekliais. Skundžiamas sprendimas apsiriboja išvada, kad jos yra *Livret bleu* sistemos dalis, o plačiau to nepagrindžia. Ieškovės nuomone, jei ši išvada reiškia, kad tai yra valstybės ištekliai, ji yra dviprasmė ir todėl neadekvati. Dublike ji teigia, kad paradoksalu, jog Komisija neigia, kad kitų BIL pajamos gali būti laikomos valstybės ištekliais, kai skundžiamame sprendime šios pajamos yra įskaitytos į sumas, kurias *Crédit mutuel* turi grąžinti valstybei. Jos teigimu, neįsivaizduojama, kad būtų reikalaujama grąžinti valstybės pagalba nelaikomas ir todėl valstybės ištekliams nepriskiriamas sumas.
- 58 Trečia, ieškovės ir įstojusios į bylą šalies nuomone, Komisija nepakankamai motyvavo savo išvadą, kad surinkimo komisiniai yra valstybės ištekliai.
- 59 Komisija pabrėžia, kad EB 253 straipsnis nustato jai pareigą motyvuoti tik teisės akte išdėstytą poziciją. Jos nuomone, skundžiamo sprendimo 203 konstatuojamoje dalyje esanti išvada nedviprasmiškai teigia, kad kai dėl valstybės finansinių intervencinių

priemonių susidaro grynųjų išlaidų, atsiradusių įgyvendinant *Crédit mutuel* priskirto bendros ekonominės svarbos tikslo kompensacijos perviršis, toks perviršis yra su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba.

- 60 Ji teigia, kad atleidimas nuo mokesčių skundžiamame sprendime nelaikomas valstybės ištekliais ar pagalba *Crédit mutuel*.
- 61 Komisija taip pat ginčija teiginį, jog skundžiamas sprendimas pajamas iš kitų BIL laiko valstybės ištekliais. Ji primena, kad ieškovės ir įstojusios į bylą šalies motyvai šiuo klausimu kyla supainiojus konkurencinį pranašumą, atsirandantį, kai bendros ekonominės svarbos tikslo išlaidų perviršis yra finansuojamas valstybės, ir ekonominę naudą, į kurią atsižvelgiama apskaičiuojant šio tikslo įgyvendinimo grynąsias išlaidas.
- 62 Atsiliepime į ieškinį Komisija teigia, kad skundžiamas sprendimas valstybės ištekliais laiko tik nuo 1991 m. mokėtus surinkimo komisinius. Posėdyje atsakydama į Pirmosios instancijos teismo klausimą Komisija pridūrė, kad tai aiškiai matyti iš skundžiamo sprendimo 14 konstatuojamosios dalies ir 2 straipsnio 2 dalies. Jos nuomone, skundžiamas sprendimas šių komisinių priskyrimo valstybės ištekliams klausimu yra pakankamai pagrįstas.

— Dėl *Livret bleu* sistemos pripažinimo nauja pagalba nuo jos įvedimo 1975 metais

- 63 Ieškovė teigia, kad skundžiamas sprendimas, nepateikdamas jokių motyvų, 92 konstatuojamoje dalyje teigia, kad *Livret bleu* sistema turi būti laikoma nauja pagalba nuo 1975 metų. Šiuo klausimu pateikti paaiškinimai, susiję su įtakos

prekybai ir konkurencijai vertinimu, nepateikia priežasčių, dėl kurių ši sistema 1975 m. buvo pagalbos pobūdžio. Be to, tam prieštarauja sprendime esantys teiginiai, jog negalima nustatyti galimo valstybės pagalbos buvimo anksčiau nei 1991 metais. Posėdyje ieškovė teigė, kad yra aiškus prieštaravimas tarp teigimo, jog pagalbos pradžia yra 1975 m. ir, kad *Livret bleu* finansavimas yra pagalbos sistema arba nauja pagalba nuo 1991 metų. Jos teigimu, Komisija susipainiojo tarp dviejų tariamų pagalbų, tai yra 1975 m. ir 1991 m., ir ši painiava taip pat atsirado metode, naudotame apskaičiuojant tariamą pagalbą. Ieškovės nuomone, dėl šios painiavos skundžiamas sprendimas yra sunkiai suprantamas.

64 Šiuo klausimu ieškovė teigia, kad Komisija neturėjo pripažinti *Livret bleu* sistemos nauja pagalba prieš tai neįrodžiusi pagalbos egzistavimo. Skundžiamame sprendime nėra jokių pagalbos įrodymų *Livret bleu* sukūrimo momentu.

65 Komisijos nuomone, skundžiamas sprendimas, kalbant apie *Livret bleu* pripažinimą pagalba nuo 1975 m., yra pakankamai pagrįstas. Ji primena, kad kritikuojama analizė yra išdėstyta skundžiamo sprendimo V.1 skirsnyje „Konkurencijos iškreipimas ir įtaka prekybai tarp valstybių narių“. Posėdyje atsakydama į Pirmosios instancijos teismo klausimą Komisija pažymėjo, kad ji pradėjo numatytą šiame sprendimo skyriuje analizę prieš detaliai pasisakydama dėl kitų elementų, apibūdinančių ir sudarančių valstybės pagalbos sąvoką, ir ypač prieš priimdama poziciją dėl valstybės išteklių klausimo. Komisijos teigimu, *Livret bleu* įtakos prekybai ir konkurencijai nuo 1975 m. analizę paaiškina tai, kad ji turėjo pasisakyti dėl skundą padavusių asmenų argumentų, konkrečiai – dėl pagalbos elemento, kurį sukelia *Livret bleu* „pigios prekės efektas“, kuris, jei jis yra pagalbos elementas, egzistavo nuo *Livret bleu* įdiegimo 1975 metais. Be to, ji nurodo Pirmosios instancijos teismo 2000 m. birželio 15 d. sprendimą *Alzetta ir kt. prieš Komisiją*, (T-298/97, T-312/97, T-313/97, T-315/97, T-600/97–T-607/97, T-1/98, T-3/98–T-6/98 ir T-23/98, Rink. p. II-2319, 142–148 punktai), pagal kurį ji turi išnagrinėti, ar paskiriant pagalbą atitinkama rinka buvo atvira konkurencijai. Ji teigia, kad skundžiamo sprendimo

92 konstatuojamoji dalis, kurioje yra to skyriaus išvada, kalba apie „potencialią pagalbą“, o tai rodo, kad priemonė šioje stadijoje dar nebuvo galutinai kvalifikuota. Jos teigimu, tai, kad būdvardis „potenciali“ vėliau redaguojant skundžiamą sprendimą dingo, paaiškinama pastangomis jį padaryti glaustą ir atsitiktinėmis aplinkybėmis.

- 66 Komisija teigia, kad skundžiamas sprendimas nurodo, jog šioje byloje svarbi aplinkybė yra *Crédit mutuel* turimų lėšų, surinktų pasitelkus *Livret bleu*, naudojimas. Jos teigimu, dėl to atsiranda konkurencijos iškraipymas.

Pirmosios instancijos teismo vertinimas

- 67 Pirmiausia reikia priminti, kad pareiga motyvuoti yra esminis procedūrinis reikalavimas, kurį reikia atskirti nuo motyvų pagrįstumo, nes pastarasis yra susijęs su materialiniu ginčijamo akto teisėtumu (1998 m. balandžio 2 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France*, C-367/95 P, Rink. p. I-1719, 67 punktą ir 2001 m. kovo 22 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją*, C-17/99, Rink. p. I-2481, 35 punktą).
- 68 EB 253 straipsnio reikalaujamas motyvavimas turi atitikti nagrinėjamo akto prigimtį ir turi aiškiai ir nedviprasmiškai išdėstyti aktą priėmusios institucijos argumentavimą, kad suinteresuoti asmenys galėtų žinoti teisės akto priėmimo priežastis, o kompetentingas teismas – atlikti teisminę kontrolę. Reikalavimas motyvuoti turi būti vertinamas atsižvelgiant į bylos aplinkybes, ypač į akto turinį, pateiktų motyvų pobūdį ir asmenų, kuriems jis yra skirtas, ar kitų asmenų, su kuriais aktas yra tiesiogiai ir konkrečiai susijęs, suinteresuotumą gauti paaiškinimus. Motyvuojant nereikalaujama nurodyti visas susijusias teises ir faktines aplinkybes, nes klausimas, ar akto motyvavimas atitinka EB 253 straipsnio reikalavimus, turi būti vertinamas ne tik atsižvelgiant į teisės akto turinį, bet ir į jo kontekstą, taip pat į teisės normų,

reguliuojančių tą klausimą, visumą (1985 m. kovo 13 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Nyderlandai ir Leeuwarder Papierwarenfabrie prieš Komisiją*, 296/82 ir 318/82, Rink. p. 809, 19 punktą, 1990 m. vasario 14 d. Sprendimo *Delacre ir kt. prieš Komisiją*, C-350/88, Rink. p. I-395, 15 ir 16 punktai, 1996 m. vasario 29 d. Sprendimo *Belgija prieš Komisiją*, C-56/93, Rink. p. I-723, 86 punktą, minėto 67 punkte sprendimo *Komisija prieš Sytravalir Brink's France* 63 punktą ir 67 punkte minėto sprendimo *Prancūzija prieš Komisiją* 35 ir 36 punktai).

- 69 Siekiant išsiaiškinti, ar skundžiamas sprendimas, tiek, kiek yra susijęs su pagalbos, laikomos nesuderinama su sutartimi, nustatymu yra pakankamai motyvuotas, reikia patikrinti, ar šis sprendimas leidžia suinteresuotiems asmenims suvokti valstybės priemonę ar priemones, Komisijos laikomas pagalba, ir ar leidžia Pirmosios instancijos teismui kontroliuoti šių priemonių vertinimą. Tačiau vertinant motyvavimą nereikia aiškintis, ar šios priemonės pagrįstai laikomos pagalba.

— Skundžiamo sprendimo rezoliucinė dalis ir „Išvada“

- 70 Pirmiausia reikia priminti, kad skundžiamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalis, pagal kurią „(Prancūzijos Respublikos) *Crédit mutuel* taikytos priemonės, surenkant ir valdant santaupas *Livret bleu* sistemoje, apima su bendrąja rinka nesuderinamą valstybės pagalbą“, aiškiai neapibrėžia, kurios su *Livret bleu* sistema susijusios priemonės šiame sprendime laikomos pagalba *Crédit mutuel*.

- 71 Negalima pritarti ir Komisijos teiginiui, kad skundžiamo sprendimo rezoliucinės dalies 2 straipsnio 2 dalis aiškiai nustato, jog tik surinkimo komisiniai turėjo tokį poveikį.

- 72 Aišku, ši nuostata, įpareigojanti Prancūzijos Respubliką koreguoti CDC mokamo už *Livret bleu* santaupas atlyginimo dydį, kad ateityje būtų išvengta bet kokios valdymo ir surinkimo išlaidas viršijančios pagalbos, taikoma tik surinkimo komisiniams. Tačiau ji neapibrėžia pagalbos, o tik priemonės, kurias Prancūzijos Respublika turi priimti ateityje, kad išvengtų pagalbos mokėjimo surinkimo komisinių forma. Apskritai pripažįstama, kad *Livret bleu* santaupų kaupimas CDC buvo baigtas 1999 m. ir kad nuo šio momento vienintelės *Crédit mutuel* pajamos iš *Livret bleu* valdymo yra surinkimo komisiniai. Taigi ši rezoliucinės dalies nuostata neleidžia daryti išvados dėl pagalbos, kuri skundžiamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalyje pripažįstama nesuderinama su bendrąja rinka, apibrėžimo laikotarpiu iki visiško lėšų sukauptimo.
- 73 Iš to yra aišku, kad pagalbos apibūdinimas skundžiamo sprendimo rezoliucinėje dalyje yra nepakankamas, kad suinteresuoti asmenys ir Pirmosios instancijos teismas galėtų suvokti šiuo atveju nagrinėjamą ar nagrinėjamas priemones kaip pagalbą.
- 74 Pagal nusistovėjusią Bendrijos teismų praktiką akto rezoliucinė dalis yra neatski-riama nuo motyvuojamosios ir turi būti aiškinama, jei būtina, atsižvelgiant į motyvus, kuriais vadovaujantis jis buvo priimtas (1997 m. gegužės 15 d. Teisingumo Teismo sprendimo *TWD prieš Komisiją*, C-355/95 P, Rink. p. I-2549, 21 punktas, 1997 m. spalio 22 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *SCK ir FNK prieš Komisiją*, T-213/95 ir T-18/96, Rink. p. II-1739, 104 punktas, 1999 m. kovo 11 d. Sprendimo *Eurofer prieš Komisiją*, T-136/94, Rink., p. II-263, 171 punktas ir 65 punkte minėto sprendimo *Alzetta ir kt. prieš Komisiją* 163 punktas).
- 75 Šiuo atveju skundžiamo sprendimo VI skyriuje „Išvada“ 202 konstatuojamoje dalyje Komisija teigia: „*Crédit mutuel* suteikta teisė platinti *Livret bleu* yra valstybės pagalba (EB) 87 straipsnio 1 dalies prasme“. Komisijos nurodytoje 203 konstatuo-jamoje dalyje (perteikta 25 punkte) minimos „suteiktą kompensaciją“, „šios priemonės“, o paskui teigiama, kad „*Crédit mutuel* valstybės suteikta išteklių dalis, viršijanti *Livret bleu* (valdymo ir surinkimo išlaidas), atsižvelgiant į normalią pelningumo maržą, yra <...> valstybės pagalba“.

- 76 Kadangi 202 konstatuojamosios dalies motyvai nepaaiškina rezoliucinės dalies, o 203 konstatuojamoji dalis inkriminuojamų priemonių aiškiai neapibrėžia, reikia išnagrinėti, ar iš skundžiamame sprendime atliktos sąlygų, kurios turi būti tenkinamos, kad valstybės veiksmai būtų laikomi pagalba, analizės galima tiksliai nustatyti priemones, kurios laikytinos pagalba *Crédit mutuel*.

— Valstybės pagalbos sąvokos analizė

- 77 Pagal EB 87 straipsnio 1 dalį šiuo atveju turi būti įvykdytos keturios sąlygos. Pirmą, tai turi būti valstybės intervencinės priemonės arba jos išteklių naudojimas. Antra, jie turi daryti įtaką prekybai tarp valstybių narių. Trečia, jie turi suteikti pranašumą gavėjui. Ketvirta, jie turi ar gali iškraipyti konkurenciją (2003 m. liepos 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Altmark Trans ir Regierungspräsidium Magdeburg*, C-280/00, Rink. p. I-7747, 75 punktas).
- 78 Komisija šias sąlygas išnagrinėjo skundžiamo sprendimo V.1–V.4 skirsniuose (76–181 konstatuojamosios dalys). Tačiau jos analizėje sąlygos yra išdėstytos kita tvarka nei šio sprendimo 77 punkte. Prieš nagrinėdama „valstybės išteklių apibrėžimą“ V.2 skirsnyje, V.1 skirsnyje ji ėmėsi „konkurencijos iškraipymo ir įtakos prekybai tarp valstybių narių“. Po to buvo V.3 skirsnis „Konkurencinis pranašumas“ ir galiausiai „valstybės pagalbos sumos nustatymui“ skirtas V.4 skirsnis. Toliau bus matyti, kad išnagrinėjus šiuos skirtingus skirsnius, tokia seka skundžiamame sprendime kelia tam tikrų supratimo problemų. Todėl pagal Komisijos pasirinktą tvarką reikia išnagrinėti, ar šiuose keturiuose skirsniuose esantys paaiškinimai leidžia nustatyti priemones, sudarančias inkriminuojamą pagalbą.

— Konkurencijos iškraipymo ir įtakos prekybai analizė

- 79 Skundžiamo sprendimo 76–92 konstatuojamosiose dalyse Komisija pradeda nagrinėti antrąją ir ketvirtąją sąlygas, nurodytas 77 punkte. Jos analizė suskirstyta į tris etapus. Pirmasis apima detalią „pagalbos įtakos prekybai nuo 1975 m.“ tyrimą, antrasis nagrinėja „bankų sektoriaus liberalizavimo Europos Sąjungoje užbaigimą nuo 8-ojo dešimtmečio pabaigos ir konkurencijos stiprinimą“, o trečiasis primena apie „*Crédit mutuel* padėtį Prancūzijos bankų rinkoje“.
- 80 Pirma, dėl poveikio prekybai nuo 1975 m. (skundžiamo sprendimo 76–84 konstatuojamosios dalys) reikia konstatuoti, kad ši skundžiamo sprendimo dalis sukuria įspūdį, jog Komisija nusprendė, kad 1975 m. nustatytos priemonės buvo pagalba *Crédit mutuel*, neįvardydama, apie kurias iš šių priemonių šiuo atveju kalbama. Tai, kad Komisija Pirmosios instancijos teismo proceso metu pabrėžė, jog pagalbą sudaro 1991 m. įvesti surinkimo komisiniai, tik padidina painiavą šiuo klausimu.
- 81 Posėdžio metu Komisijos tuo klausimu pateikti paaiškinimai, atsakant į Pirmosios instancijos teismo klausimus, nepanaikino įspūdžio, kad Komisija nusprendė, jog skundžiama pagalba bent jau iš dalies kilo iš priemonių, priimtų 1975 metais.
- 82 Pirmiausia, patvirtinimas, pagal kurį įtaka prekybai buvo išnagrinėta anksčiau nei valstybės ištekliai, atskleidžia problemą, susijusią su šiuo atveju Komisijos naudotu metodu. Aišku, kad priemonės galėjimo paveikti prekybą tarp valstybių narių kriterijus yra ta riba, kuri skiria Komisijos atliekamos pagalbos kontrolės taikymo sritį ir sritį, kuri priklauso valstybių narių kompetencijai. Komisija neturi teisės kištis į valstybės priemonę, kuri neatitinka šios sąlygos. Todėl yra priimtina, ypač atliekant tyrimo procedūrą dėl iš įvairių valstybės priemonių sudarytos sudėtingos sistemos, tokios kaip *Livret bleu*, kad Komisija procedūros pradžioje ir prieš pradėdama

konkrečių priemonių analizę preliminariai patikrintų, ar ši sistema apskritai gali paveikti prekybą. Tačiau galutiniame Komisijos sprendime šis preliminarus vertinimas turi būti pakeistas galutiniu priemonių, galutinai pripažintų pagalba, potencialaus poveikio prekybai tarp valstybių narių įvertinimu. Tai ypač svarbu, kai galutiniame sprendime pagalba yra pripažįstama tik dalis tyrimo procedūros metu tirtų priemonių, kaip, Komisijos teigimu, ir yra šiuo atveju. Todėl Komisijos pateiktas motyvas nepašalina dviprasmybės, atsiradusios dėl to, kad *Livret bleu* įtakos prekybai 1975 m. vertinimas yra atliktas skundžiamame sprendime 1975 m. priimtas priemonės pripažinus pagalba.

83 Be to, pareiga atsakyti į skundus neturėjo priversti Komisijos veikti taip, kaip ji veikė. Jei tiesa, kad Komisijai pateikti skundai buvo dėl 1975 m. priimtų priemonių ir, kad ji turėjo jas išnagrinėti, niekas jos neįpareigojo konstatuoti, jog šios priemonės galėjo paveikti prekybą, jei ji manė, kad jos negali būti laikomos pagalba dėl kitų priežasčių.

84 Galiausiai, dėl sprendimo *Alzetta ir kt. prieš Komisiją* (minėtas 65 punkte) suformuotos praktikos Komisija teisingai pastebi, kad nustatydamas, ar pagal pagalbos sistemą suteikta pagalba yra egzistuojanti ar nauja, ji privalo patikrinti, ar suteikiant šią pagalbą rinka buvo atvira konkurencijai. Šis paaiškinimas patvirtina įspūdį, kad pagal skundžiamą sprendimą, nagrinėjama pagalbos sistema buvo sukurta 1975 metais.

85 Antra, skundžiamo sprendimo 85–89 konstatuojamosiose dalyse išnagrinėjus bankų sektoriaus liberalizavimo padarinius, daroma išvada, kad „banko įstaigai suteiktos pagalbos įtaka prekybai tapo ypatingai pastebima“ nuo 1990 metų. Nors skundžiamo

sprendimo 85–89 konstatuojamosiose dalyse surinkimo komisiniai nepaminti, gali atrodyti, kad jose siekiama parodyti, jog ši priemonė galėjo gerokai paveikti prekybą. Ši analizė nepaaiškina klausimo, ar, be surinkimo komisinių, kitos priemonės buvo įvertintos kaip sudarančios skundžiamą pagalbą.

- 86 Trečia, skundžiamo sprendimo 90 ir 91 konstatuojamosiose dalyse esantys paaiškinimai, susiję su *Crédit mutuel* padėtimi Prancūzijos bankininkystės rinkoje, viena vertus, siekia paneigti argumentą, kad vietinių *Crédit mutuel* kasų ribota teritorinė kompetencija neleidžia atsirasti bet kokiai pagalbos įtakai prekybai, ir, kita vertus, apima keletą glaustų išvadų dėl konkurencijos iškreipimo, konkrečiai Komisija teigia:

„*Crédit mutuel* yra rentabili įmonė <...> Bet koks bendros ekonominės svarbos tikslo grynųjų surinkimo ir valdymo išlaidų kompensacijos perviršis jai leistų padidinti pelną ir sukaupti papildomų nuosavų lėšų. Mokumo suvaržymas <...>, išplaukiantis iš Europos bankininkystės reglamentavimo, nustato pareigą, kuri riboja kredito įstaigų augimą. Visa pagalba veiklai ta apimtimi, kuria ji didina nuosavas lėšas, sukuria nuo šių suvaržymų galintį padėti išsilaisvinti sverto efektą. Remiantis šiuo mokumo suvaržymo mechanizmu darytina išvada, kad konkurencijos iškreipimo įvertinimas yra paprastesnis pagalbos kredito įstaigoms atveju. Jei pagalba tiesiogiai ar netiesiogiai padidina nuosavas lėšas, tai konkurencijos iškreipimas gali būti išaugusi banko veikla.“

- 87 Skundžiamo sprendimo 90 ir 91 konstatuojamosios dalys aiškiai neapibrėžia šiuo atveju egzistuojančio konkurencijos iškreipimo, tik apsiriboja keleto teiginių dėl vertinimo kriterijų, kuriuos Komisija ketina naudoti, pateikimu. Ši ištrauka neleidžia nustatyti, ar pagal skundžiamą sprendimą, be surinkimo komisinių, kitos priemonės galėjo prisidėti prie surinkimo ir valdymo išlaidų kompensacijos perviršio, prie nuosavų lėšų augimo ir, galiausiai, prie konkurencijos iškreipimo.

88 Galiausiai, šių svarstymų išvadoje skundžiamo sprendimo 92 konstatuojamoje dalyje (minimas 17 punkte) vartojamos labai netikslios formuluotės pagalbai apibrėžti, tokios kaip „*Crédit mutuel* suteikta potenciali pagalba“, kuri yra „pagalbos veiklai pobūdžio“ ir konstatuojama, kad „potenciali (valstybės) pagalba buvo nauja pagalba jos suteikimo 1975 m. momentu.“ Surinkimo komisiniai šioje išvadoje nėra net paminėti.

89 Jei skundžiamo sprendimo 92 konstatuojamoji dalis pagalbą, kurios įtaka yra vertinama, laiko „potencialia“, tai reikia pažymėti, kad tokia kvalifikacija išnyksta skundžiamo sprendimo 130 konstatuojamojoje dalyje esančiame klausime dėl „pagalbos, kilusios iš *Livret bleu*, pobūdžio teisinės analizės“. Vis dėlto Komisija teigia, kad tai „buvo nauja pagalba nuo 1975 m. pabaigos“. Po to Komisija konstatuoja, kad šios pagalbos suma negali būti apskaičiuota laikotarpiu iki 1991 m. Tačiau tai, remiantis skundžiamu sprendimu, nereiškia, kad iki 1991 m. nebuvo pagalbos. Naudojamos formuluotės vis dėlto rodo, kad Komisija galėjo manyti, jog jau iki 1991 m. egzistavo pagalba laikytinos priemonės, bet ji neapskaičiavo jos sumos.

90 Posėdyje, aiškindama būdvardžio „potenciali“ išnykimą skundžiamo sprendimo 130 konstatuojamoje dalyje pastangomis jį sutrumpinti redaguojant ir „atsitiktinėmis aplinkybėmis“, Komisija tik pripažino, kad skundžiamo sprendimo redakcijoje yra silpnų vietų, nepašalindama iš jų atsirandančių neaiškumų sprendime.

91 Iš to yra aišku, kad konkurencijos iškrypimo ir poveikio prekybai analizė skundžiamame sprendime neleidžia tiksliai nustatyti, kurios *Livret bleu* sistemos priemonės skundžiamame sprendime laikomos darančiomis poveikį prekybai ir iškraipančiomis konkurenciją.

— Valstybės išteklių analizė

92 Antra, Komisija skundžiamo sprendimo 93–99 konstatuojamosiose dalyse išnagrinėjo valstybės išteklių, iš kurių, jos teigimu, buvo suteikta ginčijama pagalba, klausimą. Reikia konstatuoti, kad iš skundžiamame sprendime esantis pagrindimas šiuo atveju nėra nei aiškus, nei išsamus.

93 Skundžiamo sprendimo 94 konstatuojamojoje dalyje Komisija paskelbė šį planą:

„(Ji) įvertins <...> šiuos valstybės išteklius, kuriais *Crédit mutuel* galėjo pasinaudoti: 1) indėlininkams suteiktą mokesstinį pranašumą; 2) surinkimo komisinius <...>; 3) pajamas iš (kitų BIL); 4) galimas netiesiogines *Livret bleu* sistemos naudą ir išlaidas.“

94 Pirma, dėl atleidimo nuo mokesčių skundžiamas sprendimas nurodo, kad sistema nustato valstybės išteklių sutelkimą ir palankesnės nei įprastinėje situacijoje indėlininkui sistemos taikymą ir, kad tai yra valstybės išlaidos. Skundžiamo sprendimo 96 konstatuojamojoje dalyje Komisija tęsia:

„Atrodo, kad ši pagalba tiesiogiai naudinga individualiems vartotojams, o ne bankui, todėl negalima teigti, kad *Crédit mutuel* yra tiesioginis mokesstinės pagalbos gavėjas. Tačiau ši socialinio pobūdžio mokesstinė pagalba yra susijusi tik su vienu produktu, kurį platina tik vienas asmuo – *Crédit mutuel*. Taigi pagalba neįvykdo (EB) 87 straipsnio 2 dalies a punkte nustatytos atitikimo sąlygos, kuri numato, kad pagalba turi būti teikiama „nediskriminuojant dėl produkto kilmės“.

- 95 Ši analizė neleidžia aiškiai nustatyti, ar Komisija nusprendė, kad atleidimas nuo mokesčių gali būti valstybės išteklių perdavimas *Crédit mutuel*. Tačiau toks skundžiamo sprendimo aiškinimas negali būti atmetas, turint omenyje tai, kad valstybės intervencinės priemonės skirtos įmonei, naudojant valstybės lėšas, gali būti pripažintos pagalba ir tada, kai įmonė yra netiesioginė pagalbos gavėja. Iš EB 87 straipsnio 2 dalies a punkto aišku, kad socialinio pobūdžio pagalba, teikiama individualiems vartotojams, gali patekti į EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Taip pat valstybės narės atsisakymas mokestinių pajamų gali reikšti netiesioginį valstybės išteklių suteikimą, kurį galima laikyti pagalba ūkio subjektams, kuriems mokestinė lengvata nėra suteikiama tiesiogiai. (2000 m. rugsėjo 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija prieš Komisiją*, C-156/98, Rink. p. I-6857, 24–28 punktai).
- 96 Todėl, atsižvelgiant į valstybės išteklių kriterijų, skundžiamas sprendimas yra dviprasmis atleidimo nuo mokesčių kvalifikavimo klausimu.
- 97 Antra, Komisija išnagrinėja „*Crédit mutuel* priskirtą viešo intereso tikslą“ ir skundžiamo sprendimo 98 konstatuojamojoje dalyje teigia:

„*Crédit mutuel* buvo pavesta užduotis platinti *Livret bleu* laikantis griežtų prerogatyvų ir pareigų. Prerogatyvas sudaro išimtinis *Livret bleu* platinimas ir surinkimo komisinių mokėjimas <...> Pareigos yra susijusios su *Livret bleu* surinktų išteklių panaudojimu. Šios pareigos per laiką pasikeitė <...> Šiandien visos santaupos yra sukauptos CDC. Ši už sukauptas santaupas *Crédit mutuel* moka atlyginimą, atitinkantį valdžios institucijų nustatytą indėlininkams bendrą palūkanų normą, bei 1,3 % dydžio tarpininkavimo komisinius. Pažymėtina, kad dėl to, jog CDC yra viešoji įmonė, gaunanti valstybės išteklius bendros svarbos tikslams įgyvendinti, surinkimo

komisiniai turi būti laikomi valstybės ištekliais. Palūkanos yra mokamos indėlininkams, o *Crédit mutuel* gauna tik šiuos komisinius. Jie yra *Crédit mutuel* pavesto viešosios paslaugos tikslo sudedamoji dalis ir todėl priklauso valstybei.“

98 Taigi surinkimo komisiniai yra aiškiai laikomi valstybės ištekliais.

99 Trečia, dėl pajamų iš kitų BIL, Komisija skundžiamo sprendimo 99 konstatuojamojoje dalyje teigia:

„Remiantis gauta informacija, privalomas šių panaudojimų pobūdis ir tas kad palūkanų normų sąlygos buvo reglamentuojamos valstybės, o ne laisvai nustatomos rinkos, patvirtina, kad (kitos) BIL yra sudedamoji *Livret bleu* sistemos dalis. Toliau bus parodyta, kad šios reglamentuojamos sąlygos leido *Crédit mutuel* gauti didelį pelną iš šių lėšų. Šių (BIL) apibrėžimas buvo pakeistas 1991 m. rugsėjo 27 d. nutarimu: lėšos nuo tos datos yra naudojamos išimtinai socialinio pobūdžio būsto paskoloms finansuoti ir laikomos CDC sąskaitoje <...> Paskutinį praėjusio šimtmečio dešimtmetį nauji lėšų panaudojimai keitė senus labai lėtai: tik naujai surinktos lėšos visos iš karto buvo skiriamos šiems naujiems panaudojimams nuo 1991 metų.“

100 Iš cituotų teksto ištraukų matyti, kad Komisija aiškiai nelaiškė kitų BIL pajamų valstybės ištekliais. Tačiau toks apibrėžimas neturėtų būti atmestas. Šiuo atveju teiginio „(kitos) BIL yra sudedamoji *Livret bleu* sistemos dalis“ prasmė nėra aiški įvertinus aplinkybę, kad panašus patvirtinimas buvo išdėstytas skundžiamo sprendimo 98 konstatuojamojoje dalyje, siekiant pagrįsti surinkimo komisinių priskyrimą valstybei.

- 101 Taigi klausimo, ar *Crédit mutuel* gautos pajamos iš kitų BIL valdymo yra valstybės išteklių suteikimas nagrinėjimo rezultatas skundžiamame sprendime taip pat yra dviprasmiš.
- 102 Ketvirta, dėl skundžiamo sprendimo 94 konstatuojamojoje dalyje minimo galimų netiesioginių *Livret bleu* sistemos naudos ir išlaidų nagrinėjimo reikia konstatuoti, kad jis šioje sprendimo dalyje nebuvo atliktas. Kartu paaiškinimai, susiję su *Livret bleu* sistemos netiesioginėmis nauda ir išlaidomis, yra dalyje, skirtoje valstybės pagalbos sumai nustatyti, tai yra 119–127 konstatuojamose dalyse, kur Komisija nagrinėja galimą *Livret bleu* „pigiai parduodamos prekės efektą“ ir dalyje, skirtoje pagalbos atitikimui sutarčiai, tai yra 190–194 konstatuojamose dalyse, susijusiose su klausimu, ar *Crédit mutuel* privalėjo turėti padalinius kaimo vietovėse. Jokie vertinimai valstybės išteklių atžvilgiu dėl galimos netiesioginės naudos nebuvo atlikti.
- 103 Apibendrinant reikia konstatuoti, kad jei valstybės išteklių analizė dėl surinkimo komisinių skundžiamame sprendime yra aiški, tai ji yra dviprasmiška dėl atleidimo nuo mokesčių kvalifikavimo ir pajamų iš kitų BIL, taip pat neišsami dėl kitos naudos, kurią Komisija numatė išnagrinėti.

— Konkurencinio pranašumo analizė

- 104 Skundžiamo sprendimo V.3 skirsnis „Konkurencinis pranašumas“ apima tik 18 punkte minėtą 100 konstatuojamąją dalį.

105 Šis skundžiamo sprendimo skirsnis apima tik kriterijus, kuriuos Komisija ketina taikyti, kad nustatytų, ar konkurencinis pranašumas šiuo atveju galėjo būti konstatuotas ir, ar buvo tenkinamos šio sprendimo 77 punkte apibrėžtos EB 87 straipsnio 1 dalies trečioji ir ketvirtoji sąlygos. Pabrėžtina, kad šis kriterijus skundžiamo sprendimo 100 konstatuojamojoje dalyje yra apibrėžtas tik surinkimo komisinių atžvilgiu, tačiau nemini jokios kitos priemonės, esančios *Livret bleu* sistemos dalimi.

106 Šių dviejų sąlygų analizė, susijusi su gavėjui suteiktu pranašumu ir su klausimu, ar nagrinėjama priemonė iškraipo ar gali iškraipyti konkurenciją, taip pat yra pateikta skundžiamo sprendimo V.4 skirsnyje „Valstybės pagalbos sumos nustatymas“, apimančiame 101–181 konstatuojamąsias dalis. Šie paaiškinimai taip pat neatsako į klausimą, ar surinkimo komisinių mokėjimas yra vienintelė priemonė, vertintina kaip suteikianti *Crédit mutuel* konkurencinį pranašumą, ar ir kitos *Livret bleu* sistemos priemonės taip pat turėjo reikšmės.

107 Pirmiausia Komisija apibrėžia „atsižvelgimo į visas pajamas ir išlaidas, susijusias su *Livret bleu* lėšomis, procedūras“ ir šiuo klausimu skundžiamo sprendimo 103 konstatuojamojoje dalyje teigia:

„Su *Crédit mutuel Livret bleu* susijęs finansinis mechanizmas turi būti įvertintas atsižvelgiant į bendrą šios taupymo sistemos struktūrą, tai yra, reikia atsižvelgti į visas sistemos išlaidas ir pajamas, ypač pajamas, gautas tiesiogiai iš platinant šį neapmokestinamą taupymo produktą surinktų lėšų panaudojimo.“

108 Šis tekstas sukuria įspūdį, kad į *Livret bleu* atleidimą nuo mokesčių buvo atsižvelgta siekiant nustatyti, ar ši sistema suteikė pranašumą *Crédit mutuel*.

- 109 Įspūdis, kad atleidimas nuo mokesčių buvo įvertintas, yra patvirtintas 108 konstatuojamojoje dalyje, kur sakoma, jog „*Livret bleu* indėliai leido *Crédit mutuel* įsigyti išteklius gerokai palankesnėmis sąlygomis nei paprasto finansavimo finansų rinkose atveju“. Be to 111 konstatuojamojoje dalyje Komisija pažymi, kad *Livret bleu* „išteklių kaštai“ „skiriasi nuo normalių rinkos kaštų“. 117 konstatuojamoji dalis mini „šių išteklių surinkimo ypatingumą“. Pagal tą pačią logiką 175 konstatuojamoji dalis pagrindžia laisvų lėšų įvertinimą, nes jos yra „susijusios su specialiomis lėšomis–indėliais, surinktais *Livret bleu* platinimo monopolio dėka“. Ta pati konstatuojamoji dalis taip pat teigia, kad „konkurencinės rinkos sąlygomis tikėtina, kad *Crédit mutuel* negautų šių išteklių ta pačia kaina“.
- 110 Cituotos ginčijamo sprendimo ištraukos yra dviprasmiškos *Crédit mutuel* konkurencinį pranašumą suteikiančios priemonės ar priemonių apibrėžimo klausimu.
- 111 Komisijos paaiškinimas, kad svarbu atskirti dvi sąvokas: „konkurencinio pranašumo, atsirandančio, kai bendros ekonominės svarbos tikslo grynųjų išlaidų perviršis yra finansuojamas valstybės lėšomis“ ir „ekonominė nauda“, į kurią atsižvelgiama sudarant bendrą *Livret bleu* pajamų ir išlaidų balansą, ketinant nustatyti, ar yra kompensacijos perviršius, nesuteikia reikalingo paaiškinimo.
- 112 Žinoma, galima manyti, kad kai kuriose skundžiamo sprendimo vietose, kur kalbama apie pranašumą, konkrečiai 106, 107, 180 ir 198 konstatuojamosiose dalyse, turima omenyje ekonominė nauda, į kurią atsižvelgta sudarant bendrą pajamų ir išlaidų balansą. Tačiau kai keletą skundžiamo sprendimo vietų, konkrečiai 108, 111 ir 175 konstatuojamosiose dalyse, sakoma, kad *Crédit mutuel* išteklius gavo palankesnėmis nei rinkos sąlygomis, turimas omenyje konkurencinis pranašumas, gautas iš *Livret bleu* sistemos, ir ne tik ekonominė nauda, į kurią reikia atsižvelgti sudarant šios sistemos bendrą pajamų ir išlaidų balansą.

- 113 Šiuo klausimu Komisija posėdyje patvirtino, kad ji neapibrėžė kitų elementų, išskyrus surinkimo komisinius, teisinių padarinių. Tačiau jei šis teiginys yra teisingas, aplinkybė, kad daugelyje skundžiamo sprendimo vietų buvo paminėtas „pranašumas“, kuris galiausiai nėra įvertintas apibrėžiant pagalbą, to aiškiai nepasakant, sukūrė painiavą, dėl kurios skundžiamas sprendimas šiuo klausimu yra sunkiai suprantamas.
- 114 Be to, teiginys, jog buvo įvertinti tik surinkimo komisiniai, yra nelabai suderinamas su skundžiamo sprendimo 119–127 konstatuojamosiose dalyse atliktu *Livret bleu* sistemai būdingo ir skundą padavusių asmenų minėtu „pigiai parduodamos prekė efektas“ tyrimu. Jų teigimu, išimtinė teisė platinti taupymo produktą patraukli dėl atleidimo nuo mokesčių ir leidžia *Crédit mutuel* pritraukti ir išlaikyti klientus, kuriems tinklas taip pat gali pasiūlyti kitus banko produktus ar paslaugas. Komisija skundžiamo sprendimo 126 ir 127 konstatuojamosiose dalyse nustatė, kad ji nesiremia šiuo poveikiu skundžiamame sprendime, nes nėra galimybės tiksliai nustatyti finansinę įtaką. Šis *Livret bleu* „poveikis“ neturi jokio ryšio su surinkimo komisinių mokėjimu, o yra susijęs tik su teise platinti neapmokestinamą taupymo produktą. Tokio poveikio išnagrinėjimas sukuria įspūdį, kad išimtinė teisė ir atleidimas nuo mokesčių ir yra viena iš priemonių, kurias skundžiamas sprendimas pripažįsta esant pagalba. Aišku, Komisija turėjo atsakyti į skundą padavusių asmenų argumentus šiuo klausimu ir šiuo atveju buvo būtina, kad ji pasisakytų ne tik dėl surinkimo komisinių, bet ir dėl kitų priemonių. Tačiau, kad nebūtų suprasta, jog skundžiamas sprendimas tas priemones priskiria prie priemonių, prisidėjusių prie inkriminuojamos pagalbos suteikimo, buvo būtina, kad Komisija aiškiai nurodytų, jog tik surinkimo komisiniai yra laikomi pagalba, jei iš tikrųjų tokia buvo jos pozicija.
- 115 Įspūdį, kad surinkimo komisiniai nebuvo vienintelė priemonė, įvertinta kaip pagalba *Crédit mutuel*, patvirtina pagalbos sumos nustatymo rezultatai skundžiamo sprendimo V.4 skirsnyje. Šiuo klausimu daug informacijos suteikia 21 šio sprendimo punkte esančios *Livret bleu* veiklos ataskaitos rezultatų lentelės papildymas

surinkimo komisinių duomenimis, šalių pateiktais atsakant į Pirmosios instancijos teismo klausimus:

Metai	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	Viso
Surinkimo komisiniai	10	60	110	240	390	490	540	780	2 620
Sukauptos santaupos	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	- 399
(Kitos) BIL	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	2 592
Laisvos naudojimo lėšos	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	<...>	- 1 119
Nekapitalizuota pagalba	1 096	505	301	- 471	- 135	- 87	- 156	20	1 074

116 Ši lentelė patvirtina ieškovės teiginį, kad skundžiamame sprendime nustatyta pagalbos suma iš esmės paaiškinama *Crédit mutuel* pelno, gauto 1991–1993 m., tuo metu, kai surinkimo komisiniai daug neprisidėjo prie *Livret bleu* sistemos valdymo rezultatų, įtraukimu, nors *Livret bleu* sistemos pelnas iš esmės atsirado dėl kitų BIL pajamų.

117 Disproporcija tarp minėtų metų pagalbos sumos ir surinkimo komisinių, sumokėtų tuo pačiu laikotarpiu, yra aiški ir iš pirmo žvilgsnio atrodo sunkiai pateisinama, laikant, kad pagalbą iš tikrųjų sudaro tik šių komisinių mokėjimas ir nėra atsižvelgiama į kitas anksčiau *Livret bleu* sistemoje priimtas priemonės. Esant tokioms aplinkybėms skundžiamame sprendime pateikiama konkurencinio prana-

šumo analizė neleidžia patvirtinti Komisijos teiginio, kad tik surinkimo komisiniai buvo laikomi pagalba.

- 118 Iš to yra aišku, kad dėl to, jog Komisija skundžiamame sprendime aiškiai neišreiškė savo pozicijos dėl priemonių, sudarančių ginčijamą pagalbą *Crédit mutuel*, Pirmosios instancijos teismas negali įgyvendinti savo kontrolės dėl *Livret bleu* sistemos įvertinimo skundžiamame sprendime.
- 119 Galiausiai, Komisijos pateiktas skundžiamo sprendimo pagrindimas neleidžia atmesti ieškovės iškeltos galimybės, kad skundžiamas sprendimas numato iš esmės dvi potencialias pagalbas, suteiktas 1975 m. ir 1991 m., jų aiškiai neišskirdamas analizėje.
- 120 Reikia pridurti, kad Komisija savo analizėje negalėjo atsižvelgti į po skundžiamo sprendimo priėmimo Teisingumo Teismo pateiktus paaiškinimus, konkrečiai 77 punkte minėtame sprendime *Atmark Trans* ir *Regierungspräsidium Magdeburg*, dėl valstybės priemonių, skirtų kompensuoti viešojo intereso tikslo įgyvendinimo išlaidas. Nors kai kurios silpnos Komisijos pagrindimo vietos skundžiamame sprendime gali būti paaiškinamos tuo, kad Komisija negalėjo pasinaudoti priimant skundžiamą sprendimą iš jo kylančiomis išvadomis, tačiau atsižvelgiant į šios bylos sudėtingumą buvo būtina, kad Komisijos pagrindimas dėl ginčijamą pagalbą *Crédit mutuel* sudarančių priemonių nustatymo ir įvertinimo būtų ypač aiškus.
- 121 Iš pateiktos analizės aišku, kad skundžiamame sprendime esantis pagrindimas neleidžia nustatyti, ar Komisija manė, kad be surinkimo komisinių ginčijamą pagalbą *Crédit mutuel* sudarė kitos priemonės, tokios kaip atleidimas nuo mokesčių, išimtinė platinimo teisė ir išmokų iš kitų BIL gavimo sąlygos.

- 122 Iš to aišku, kad skundžiamas sprendimas nepakankamai motyvuoja pagalba laikomų priemonių apibrėžimą.
- 123 Žinoma, Komisija šio proceso metu nurodė, kad pagal skundžiamą sprendimą tik surinkimo komisiniai sudaro ginčijamą pagalbą. Tačiau reikia konstatuoti, kad šio pagrindimo, Komisijos atstovų pateikto Pirmosios instancijos teisme, nebuvo skundžiamame sprendime, be to, jį paneigia keletas anksčiau nagrinėtų jo motyvų ištraukų.
- 124 Teisingumo Teismas 1994 m. birželio 15 d. Sprendime *Komisija prieš BASF ir kt.* (C-137/09 P, Rink. p. I-2555, 66–68 punktai) nusprendė, kad sprendimo, kuris turi būti motyvuotas pagal EB 253 straipsnį, rezoliucinė dalis ir motyvai sudaro nedalomą visumą ir tik Komisijos narių kolegija turi teisę pagal kolegialumo principą priimti tiek vieną, tiek kitą, nes bet kokie motyvų pataisymai, išskyrus rašybos ar gramatinių klaidų ištaisymą, priklauso išimtinai kolegijos kompetencijai.
- 125 Tokia kolegialumo principu paremta išvada taikytina ir šioje byloje skundžiamam sprendimui, kuris taip pat turėjo būti pagrįstas pagal EB 253 straipsnį ir kuriuo Komisijos narių kolegija įgyvendina specialią jai EB 88 straipsniu suteiktą teisę spręsti dėl valstybės pagalbos suderinamumo su bendrąja rinka.
- 126 Iš to yra aišku, kad Komisijos atstovų Pirmosios instancijos teisme pateikti argumentai nepašalina skundžiamo sprendimo motyvavimo nepakankamumo (žr. šiuo klausimu 1996 m. spalio 24 d. Teisingumo Teismo sprendimo *Vokietija ir kt. prieš Komisiją*, C-329/93, C-62/95 ir C-63/95, Rink. p. I-5151, 47 ir 48 punktus ir 1998 m. birželio 25 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *British Airways ir kt. prieš Komisiją* T-371/94 ir T-394/94, Rink. p. II-2405, 116–119 punktus).

- 127 Iš to yra aišku, kad skundžiamas sprendimas naikintinas, nesant būtinumo nagrinėti kitus ieškovės pateiktus teisinius pagrindus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 128 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 2 dalį pralaimėjusiai šaliai nurodoma padengti išlaidas, jei laimėjusi šalis to prašė. Kadangi atsakovė pralaimėjo bylą, be savo bylinėjimosi išlaidų, ji padengia ir ieškovės bylinėjimosi išlaidas.
- 129 Pagal Procedūros reglamento 87 straipsnio 4 dalies pirmąją pastraipą Prancūzijos Respublika pati padengia savo bylinėjimosi išlaidas.

Remdamasis šiais motyvais,

PIRMOSIOS INSTANCIJOS TEISMAS (antroji išplėstinė kolegija)

nusprendžia:

- 1. Panaikinti 2002 m. sausio 15 d. Komisijos sprendimą 2003/216/EB dėl Prancūzijos Respublikos suteiktos valstybės pagalbos *Crédit mutuel*.**

2. **Komisija padengia savo ir ieškovės bylinėjimosi išlaidas.**

3. **Prancūzijos Respublika padengia savo bylinėjimosi išlaidas.**

Pirrung

Tiili

Meij

Vilaras

Forwood

Paskelbta 2005 m. sausio 18 d.

Kancleris

Pirmininkas

H. Jung

J. Pirrung

Turinys

Ginčo aplinkybės	II - 147
<i>Crédit mutuel</i>	II - 148
<i>Livret bleu</i>	II - 148
Administracinė procedūra	II - 151
Skundžiamas sprendimas	II - 152
Procedūra ir šalių reikalavimai	II - 158
Dėl teisės	II - 159
Pirminės pastabos	II - 159
Dėl skundžiamo sprendimo motyvavimo, susijusio su pagalbos apibrėžimu	II - 160
Šalių motyvai	II - 160
— Dėl suteikiančios pranašumą priemonės apibrėžimo	II - 161
— Dėl valstybės išteklių apibrėžimo	II - 166
— Dėl <i>Livret bleu</i> sistemos pripažinimo nauja pagalba nuo jos įvedimo 1975 m.	II - 167
Pirmosios instancijos teismas konstatuoja	II - 169
— Skundžiamo sprendimo rezoliucinė dalis ir „Išvada“	II - 170
— Valstybės pagalbos sąvokos analizė	II - 172
— Konkurencijos iškreipimo ir poveikio prekybai analizė	II - 173
— Valstybės išteklių analizė	II - 177
— Konkurencinio pranašumo analizė	II - 180
Dėl bylinėjimosi išlaidų	II - 187
	II - 189